

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Γεωργίας

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ
2004/2129(INI)

17.9.2004

ΣΧΕΔΙΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

της Επιτροπής Γεωργίας

προς την Επιτροπή Θεσμικών Θεμάτων

σχετικά με τη γνωμοδότηση του Κοινοβουλίου στο σχέδιο Συνθήκης για ένα
Σύνταγμα για την Ευρώπη 2004/2129(INI)

Συντάκτης γνωμοδότησης: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf

PA_NonLeg

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χρειάστηκε να αγωνιστεί για μεγάλο χρονικό διάστημα για να επιτύχει τη συναπόφαση στον τομέα της γεωργίας. Από τη δρομολόγηση της κοινής αγροτικής πολιτικής πριν από μισό περίπου αιώνα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Επιτροπή του της Γεωργίας και της Ανάπτυξης της Υπαίθρου συμμετείχαν στις διαδικασίες μόνο ως συμβουλευτικά όργανα. Το Συμβούλιο των Υπουργών Γεωργίας μπορεί μέχρι σήμερα να αγνοεί την άποψη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να αποφασίζει χωρίς κανένα δημοκρατικό έλεγχο για πιστώσεις που καλύπτουν το ήμισυ σχεδόν του προϋπολογισμού της Ένωσης.

Το δημοκρατικό αυτό έλλειμμα κατέστησε αδύνατες τις μεταρρυθμίσεις για πολλές δεκαετίες και προκάλεσε σοβαρές κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος και της προστασίας των ζώων. Εάν η κρίση με τη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών δεν είχε λάβει τόσο καταστροφικές διαστάσεις, το Κοινοβούλιο δεν θα είχε συμμετάσχει τότε στις διαδικασίες συναπόφασης για τα μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης της επιζωοτίας.

Το ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ιδίως η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου, δεν μπόρεσε να λειτουργήσει ποτέ μέσα σε αυτό το δημοκρατικό έλλειμμα. Ανεπίσημα προκάλεσε αρκετές φορές ένα είδος συναπόφασης με το Συμβούλιο, μέσω των γνωμοδοτήσεων και των διαπραγματεύσεων της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Είναι πολύ θετικό το γεγονός ότι ύστερα από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, εφαρμόζονται τα δικαιώματα συναπόφασης τουλάχιστον στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, της ασφάλειας των τροφίμων και της προστασίας των καταναλωτών. Όμως, η κοινή αγροτική πολιτική με τους ισχυρούς μηχανισμούς της στην οργάνωση της αγοράς καθώς επίσης και στην ενίσχυση των επενδύσεων και των εισοδημάτων συνεχίζει να μην υπάγεται στον έλεγχο του μοναδικού Ευρωπαϊκού Οργάνου που έχει τη δημοκρατική νομιμοποίηση των άμεσων εκλογών.

Μόλις τώρα το σχέδιο Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης προέβλεψε μια δημοκρατική νομιμοποίηση. Αυτό συνέβη παρά τη σθεναρή αντίσταση εκ μέρους ορισμένων κρατών μελών που είχαν φοβηθεί μείωση των εθνικών εσόδων από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τώρα πλέον υπάγονται τουλάχιστον όλες οι βασικές αποφάσεις για την αγροτική πολιτική στη συναίνεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σε ορισμένα θέματα, ιδίως τον ορισμό των ποσοτώσεων, των τιμών και των ποσοτικών περιορισμών, το σχέδιο Συνθήκης επιφέρει ωστόσο επιδείνωση σε σχέση με τη σημερινή κατάσταση, αφού στα ζητήματα αυτά τα αποφασίζει το Συμβούλιο χωρίς διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Έτσι, αν τελικά ο συμβιβασμός της Διακυβερνητικής Διάσκεψης των Βρυξελλών αποτέλεσε ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, δεν οδήγησε ωστόσο σε πλήρη διαδικασία συναπόφασης.

Ένα πολύ σημαντικό έλλειμμα του συμβιβασμού των Βρυξελλών συνεχίζει να συνίσταται στο ότι οι στόχοι που εντάχθηκαν πριν από μισό αιώνα στο τμήμα III, άρθρο III - 123 της κοινής αγροτικής πολιτικής παραμένουν αμετάβλητοι στο κείμενο του Συντάγματος, βρίσκονται σήμερα σε αντίθεση με την επανειλημμένα αναθεωρηθείσα αγροτική πολιτική και αποτελούν τροχοπέδη στην επείγουσα και αναγκαία ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας και στη συμπερίληψη της περιβαλλοντικής πολιτικής και της προστασίας των ζώων. Επίσης, δεν

είναι λογικό να αντιμετωπίζονται χωριστά η αγροτική πολιτική και η ανάπτυξη της υπαίθρου καθώς και οι σχέσεις με τις αναπτυσσόμενες χώρες και άλλους εμπορικούς εταίρους.

Ο εισηγητής διαπιστώνει για το λόγο αυτό ότι ο συμβιβασμός που επετεύχθη στο πλαίσιο του κειμένου του Συντάγματος αποτελεί ένα βήμα προόδου με ελλείψεις οι οποίες στο μέλλον πρέπει να αντιμετωπιστούν. Οι λύσεις αυτές δεν θέτουν ωστόσο υπό αίρεση τη μεγάλη επιτυχία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στο σύνολο του κειμένου του Συντάγματος. Το Κοινοβούλιο θα πρέπει στο πλαίσιο της επικείμενης διαδικασίας κύρωσης του Συντάγματος να καταβάλει κάθε προσπάθεια για να εξηγήσει στους πολίτες τις προόδους που επιτυγχάνονται με το Σύνταγμα αυτό και που θα είναι ορατές στον καθημερινό τους βίο. Η κοινή αγροτική πολιτική ήταν και παραμένει ακρογωνιαίος λίθος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και θα παραμείνει και στο μέλλον εάν επιτυγχάνει διεθνώς δίκαιες συνθήκες ανταγωνισμού στον τομέα των τροφίμων και των πρώτων υλών και εάν στο εσωτερικό ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της ανάπτυξης της υπαίθρου και καθιστά δυνατή μια γεωργία αειφόρο από πλευράς οικολογικής, οικονομικής και κοινωνικής. Αυτό προϋποθέτει κυρίως ότι οι πόροι μας θα αξιοποιούνται με τρόπο φιλοπεριβαλλοντικό, αν οι αγροτικές μας εκμεταλλεύσεις παραμένουν οικονομικά βιώσιμες, αν τα γεωργικά προϊόντα διατίθενται στους καταναλωτές σε λογικές τιμές και αν η αγροτική πολιτική θα είναι αποδεκτή τόσο για τους αγρότες όσο και για το σύνολο της οικονομίας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Γεωργίας καλεί την Επιτροπή Θεσμικών Θεμάτων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. χαιρετίζει την επέκταση της συναπόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη συνολική οργάνωση των γεωργικών αγορών καθώς και στις άλλες διατάξεις που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των στόχων της κοινής αγροτικής πολιτικής. Ζητεί ωστόσο με την ευκαιρία μιας επόμενης αναθεώρησης του σχεδίου Συνθήκης να καλυφθούν τα κενά που απομένουν στα άρθρα III - 230 παρ. 2 καθώς και III - 231 παρ. 3 όσον αφορά τη συναπόφαση στον αγροτικό τομέα.
2. εκφράζει τη λύπη του στο πλαίσιο αυτό για το γεγονός ότι θέματα που μέχρι τώρα υπάγονταν στη διαβούλευση, ιδίως ο καθορισμός των ποσοτώσεων, των τιμών και των ποσοτικών περιορισμών στο άρθρο III - 231 παρ. 3, αποφασίζονται πλέον μόνο από το Συμβούλιο χωρίς τη συμμετοχή του Κοινοβουλίου. Θεωρεί αυτή τη διαδικασία αντιπαραγωγική λόγω της τάσης που διαφαίνεται στο υπόλοιπο κείμενο της Συνθήκης για άρση του δημοκρατικού ελλείμματος. Επισημαίνει εν προκειμένω στο Συμβούλιο ότι στο πλαίσιο της νομοθετικής αρμοδιότητας του, θα επεκτείνει στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις προϋποθέσεις για τη ρύθμιση των θεμάτων που αναφέρονται στο άρθρο III - 231 παρ. 3 και επαναλαμβάνει το αίτημά του, τα ζητήματα που υπάγονταν μέχρι τώρα στη διαβούλευση και που εντάσσονται από το σχέδιο Συνθήκης τον αγροτικό τομέα, ιδίως στο άρθρο III - 231 παρ. 3 και τα οποία μέχρι τώρα αποτελούσαν αντικείμενο κανονισμών ή αποφάσεων του Συμβουλίου, στο μέλλον να μπορούν να υπάγονται στην εκτελεστική αρμοδιότητα της Επιτροπής μόνο εάν η αρμοδιότητα αυτή της ανατίθεται από το Κοινοβούλιο και από το Συμβούλιο με μια νομοθετική πράξη εκδιδόμενη σύμφωνα με τη διαδικασία της συναπόφασης.
3. επισημαίνει ότι οι στόχοι που αναφέρονται στο άρθρο III - 227 της κοινής αγροτικής πολιτικής βρίσκονται σε αντίθεση με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που απαριθμούνται στο άρθρο I - 3 και για το λόγο αυτό θεωρεί αναγκαίο οι στόχοι της κοινής αγροτικής πολιτικής να εκσυγχρονιστούν για να το λαμβάνουν υπόψη την καινούργια διάσταση αυτής της πολιτικής και ιδίως τον πολύ δυναμικό ρόλο της για τους ίδιους τους γεωργούς, την ανάπτυξη της υπαίθρου, το περιβάλλον και τους καταναλωτές.
4. θεωρεί όσον αφορά τους στόχους της κοινής αγροτικής πολιτικής ως ενδεδειγμένο το παρακάτω κείμενο

"στόχος της κοινής αγροτικής πολιτικής είναι:

- α) να υποστηριχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση μια πολυ-λειτουργική, φιλοπεριβαλλοντική και σεβόμενη του τοπίου αγροτική οικονομία, η οποία θα αυξάνει τη βιολογική ποικιλότητα, θα προωθεί τον εξορθολογισμό της αγροτικής παραγωγής με συνετή αξιοποίηση της τεχνολογικής προόδου και θα επιτρέπει την καλύτερη δυνατή χρήση των παραγόντων της παραγωγής, ιδίως του εργατικού δυναμικού,

- β) να εξασφαλιστούν για τον αγροτικό πληθυσμό και τον πληθυσμό της υπαίθρου συγκρίσιμες συνθήκες διαβίωσης και το ενδεδειγμένο εισόδημα ιδίως με τη χάραξη μιας πολιτικής της ανάπτυξης της υπαίθρου και με την αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος των ατόμων που απασχολούνται στη γεωργία,
 - γ) να ρυθμιστούν και να σταθεροποιηθούν οι αγορές και να αποτραπούν οι κρίσεις,
 - δ) να εξασφαλιστεί η προμήθεια αγροτικών προϊόντων,
 - ε) να επιτευχθούν οι σωστές τιμές για τις προμήθειες των καταναλωτών,
 - στ) να αναβαθμιστεί η ποιότητα και η ασφάλεια των αγροτικών προϊόντων και των ειδών διατροφής,
5. εκφράζει την ικανοποίησή του για την άρση στον τομέα του προϋπολογισμού της διάκρισης που υφίστατο μέχρι τώρα μεταξύ υποχρεωτικών δαπανών που αφορούσαν άλλωστε κυρίως στον αγροτικό τομέα, και μη υποχρεωτικό δαπανών. Αυτό συνεπάγεται ουσιαστική επέκταση των δημοσιονομικών δικαιωμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

